

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๒๖๘๔

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง หารือการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน นายทะเบียน ทุกสำนักทะเบียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๖๖๔๘ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

กรมการปกครองแจ้งเรื่อง หารือจากคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายและแนวทางแก้ไขการไร้สถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศไทย วุฒิสภา เกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและมีความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และถือปฏิบัติต่อไป (ให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ศรีสุวรรณ)
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com



๒๒๖๘๘
๑๗ ก.ค. ๒๕๕๔

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๖๖๔๘

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

5683
๑๒ ก.ค. ๒๕๕๔

๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง หารือการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑
๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบใบรับเรื่องการขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ฯลฯ

ด้วยกรมการปกครองได้รับเรื่องหารือจากคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาปัญหาการบังคับใช้กฎหมายและแนวทางแก้ไขการไร้สถานะและสิทธิของบุคคลในประเทศไทย วุฒิสภา เกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยขอทราบว่าบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ จะถือเป็นผู้มีสัญชาติไทยตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ อันเป็นวันที่กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ แม้จะยังไม่ได้ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้าน หรือยื่นคำขอแล้วแต่อยู่ระหว่างการพิจารณาของผู้มีอำนาจ ถูกต้องหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นปัญหาการตีความข้อกฎหมายและยังไม่มีหน่วยงานใดให้ความเห็นไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบ ได้ข้อยุติที่ถูกต้องสำหรับใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป กรมการปกครองจึงได้ขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอให้พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการปกครองและมีความเห็นโดยสรุปว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๒๓ และแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ เป็นการกำหนดรองรับการได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในประเทศไทยและถูกถอนสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ และบุตรของบุคคลดังกล่าวที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ **โดยบุคคลเหล่านี้จะได้สัญชาติไทยก็ต่อเมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด** กล่าวคือเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดีหรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยด้วย นอกจากนี้ การที่มาตรา ๒๓ วรรคสอง กำหนดให้ผู้มีคุณสมบัติที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ให้

/ยื่นคำขอ...

ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎรต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนา ถือเป็นเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนเพื่อขอลงรายการสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎรที่จะใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการมีสัญชาติไทยของบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ **ดังนั้น การได้สัญชาติไทยของบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนให้บุคคลได้สัญชาติไทยโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ โดยมีเงื่อนไขการได้สัญชาติไทยที่ต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ด้วย**

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๖) มีข้อสังเกตว่า การใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยสัญชาติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความรู้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการใช้บังคับกฎหมายเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตน และเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่อยู่ระหว่างรอการตรวจพิสูจน์คุณสมบัติเพื่ออนุญาตให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ กรมการปกครองควรกำหนดมาตรการทางบริหารเพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิของผู้ยื่นคำขอและการปฏิบัติงานของกรมการปกครอง

ดังนั้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ เข้าใจกฎหมายอย่างถูกต้อง และเพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานครดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการตรวจหลักฐานและพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้มีคุณสมบัติที่จะได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ นายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น รวมถึงนายอำเภอและผู้อำนวยการเขต จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วตามระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ และจะต้องแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ขอทราบทุกรายไม่ว่าจะเป็นคำสั่งอนุมัติหรือไม่อนุมัติหรือให้เรียกตรวจสอบพยานหลักฐานเพิ่มเติม

๒. แจ้งนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นให้ถือปฏิบัติ เมื่อได้รับคำขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๒๓ พร้อมด้วยเอกสารการทะเบียนราษฎรและหลักฐานการเกิดของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยแล้ว ให้นายทะเบียนพิจารณารายละเอียดจากหลักฐานเอกสารดังกล่าว ถ้าเห็นว่าผู้ขอน่าจะมีคุณสมบัติเป็นผู้ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ให้ออกใบรับตามแบบที่ส่งมาพร้อมนี้ให้แก่ผู้ขอไว้เป็นหลักฐานเพื่อแสดงว่าผู้นั้นอยู่ระหว่างรอการตรวจพิสูจน์คุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด อนึ่ง สำหรับผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๒๓ ที่ได้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนพร้อมพยานหลักฐานไว้ก่อนแล้ว ถ้าประสงค์จะขอใบรับไว้เป็นหลักฐานก็ให้นายทะเบียนตรวจสอบแล้วดำเนินการให้

/๓. ขอให้กรุงเทพ...

๓. ขอให้กรุงเทพมหานคร จังหวัดและอำเภอ แจ้งประสานงานกับหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยซึ่งมีหน่วยปฏิบัติตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ เช่น สถานีตำรวจ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นต้น เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งประเด็นเรื่องกลุ่มเป้าหมายของมาตรา ๒๓ หมายถึงใครบ้าง มีคุณสมบัติและเงื่อนไขอย่างไร รวมทั้งการได้สัญชาติไทยตามกฎหมายดังกล่าวมีผลตั้งแต่เมื่อไร ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและมีความชัดเจนเกี่ยวกับสิทธิของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของประชาชน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายมงคล สุระสัจจะ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๓-๖

ใบรับเรื่องการขอลงรายการสัญชาติไทย
ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

เลขที่...../..... สำนักทะเบียน.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

นายทะเบียนได้รับเรื่องการขอลงรายการสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎรตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ของ.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เลขประจำตัวประชาชน.....
ไว้แล้วเมื่อวันที่..... และอยู่ระหว่างการตรวจหลักฐานเพื่อพิสูจน์คุณสมบัติของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด

จึงออกใบรับให้ไว้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดระยะเวลาการพิจารณาเรื่องดังกล่าวไว้เป็นเวลา ๑๐๕ วันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอพร้อมพยานหลักฐานจากผู้ยื่นคำขอ และหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ขอยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ให้ติดต่อสำนักทะเบียนโดยตรง

(ลงชื่อ).....
(.....)
นายทะเบียนอำเภอ/ท้องถิ่น

หมายเหตุ ถ้ามีปัญหาข้อสงสัยโปรดติดต่อนายทะเบียน ทางโทรศัพท์หมายเลข.....